

30/6

89

30/6

Generalsekreterare Hammarskjöld

skulle enligt ett meddelande från TT-Reuter i ett anförande den 19 juni inför FN-korrespondenternas förening ha fällt yttranden, som tolkades som ett avståndstagande från tanken på en extra FN-session i anledning av Ungernrapporten. Hr Hammarskjölds uttalande i går vid ankomsten till Sverige visar att han hade missförstått och vi är angelägna att betona detta, då vi publicerat den föregående uppgiften. Huruvida de andra, delvis mycket underliga, deklara- tioner som refererades i TT-Reuters meddelande också är tillskrivna hr Hammarskjöld på grund av missförstånd kan för närvarande inte utrönas.

Om Irlands okronade konung, Charles Stewart Parnell, död 1891, har den irländske diplomaten C C O'Brien skrivit en briljant biografi, som Herbert Tingsten här recenserar. O'Brien har tidigare under pseudonymen Donat O'Donnell offentliggjort en mycket uppmärksam analys av modern katolsk litteratur, "Maria Cross".

JAMES JOYCE berättar i "Ett porträtt av författaren som ung" om ett våldsamt politiskt gräl över julkalkonen. Det gäller Parnell. Alla är ense om att Parnell störades av prästerna, men frågan är om prästerna hade rätt. "Ett förbannat präststyrt folk", skriker mr Dedalus (James Joyces far) om sina landsmän, retad till ursinne av en gudlig tant. Mr Casey är ännu mera förbittrad: "Ingen Gud för Irland. Vi har haft för mycket Gud i Irland. Bort med Gud!" Efter detta utbrott böjer han huvudet i händerna och gråter: "Stackars Parnell. Min döde kung." Berättelsen måste vara från början av 1890-talet, några år efter Parnells död.

Den andre av Irlands mest berömda diktare, W B Yeats, ger i flera dikter samma version av Parnells fall. Det var "biskoparna och partiet" som krossade Parnell. Andra irländska hjältar hade mördats av främlingarna, av engelsmännen, och irländarna hade varit publiken inför en "målad scen". Parnell åter var offer för sina egna landsmän:

*Men massans rasert,
hysterica passio, drog ner sitt byte.
Det var icke en roll på en målad
scen
som vi uppträdde i
när vi tärde hans hjärta.
Och skulden bär enbart vi.*

Yeats fortsätter denna dikt "Parnell's Funeral", med att beskriva hur mycket lyckligare Irland skulle ha varit om en man som Parnell lett nationalitetsrörelsen till seger:

*Om de Valera ätit Parnells hjärta
så skulle ingen sladdrig demagog
ha segrat, inget folkhat klyvt vårt
land.*

Dessa föreställningar hör till den legend om Parnell som varit en stor och egendomlig drivkraft i irländsk politik och litteratur.

Bättre än någonsin förut har denna legend och dess blottor skildrats i ett nyligen utkommet arbete av den irländske diplomaten *Conor Cruise O'Brien: Parnell and His Party 1880—1890* (Oxford University Press, 45 shilling). O'Brien har förut under pseudonymen Donat O'Donnell skrivit en redan ryktbar analys av modern katolsk litteratur (Maria Cross). I sin nya bok framlägger han en rad uppgifter och analyser av stort historiskt och statsvetenskapligt intresse; det mest fängslande i detta i sin lärdom, skärpa och fantasi lysande arbete är berättelsen om Parnells fall.

Charles Stewart Parnell (1846—1891) tillhörde en förmögen protestantisk godsägarfamilj av engelskt ursprung — inflyttad till Irland på 1600-talet — men blev, liksom flera släktingar av äldre generationer, anhängare av den irländska majoritetens sak. 1875 invaldes han i underhuset och slöt sig till den grupp som krävde självstyrelse för Irland. Han fick snart en betydande ställning; han var skicklig organisatör och taktiker, inte glänsande som talare,